

RAKOVNICKÉ OBEČNÉ NOVINY

Číslo 3

Ročník VI

JÚN
2006

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí obec Rakovníca

Predstavičky Veršínku

„Hlase moj, hlase moj...“

Regionálna súťaž hudobného folklóru v Rakovníci

Foto na str. Dr. Sabo

Spev K. Birkovej potešil

Obec Rakovníca znela piesňami, ukázkami tancov, tradícií, obyčajov dvadsiateho mája v Kultúrnom dome. Odohrala sa tu regionálna súťaž hudobného folklóru dospelých pod názvom „Hlase moj, hlase moj...“. Akciu zorganizovalo Gemerské osvetové stredisko v Rožňave a Obec Rakovníca.

Obec návštevníkov privítala vonkajšou a vnútornou výzdobou. Príjazdová cesta do obce bola ozdobená farebnými papierikmi. V obci boli rozložené briezky a pekná bola aj výzdoba vo výklade obecného klubu. Sála kultúrneho domu oslovila účastníkov esteticky upraveným javiskom, zástavou obce a jej erbom.

Po oficiálnom otvorení súťaže sa striedali účinkujúci so spevmi, tancami. Na javisku sa striedali rôzne druhy

pokračovanie na str. 16

Predstavitelia obce, richtári, predsedovia, starostovia, od 2. sv. vojny po súčasnosť

ĽUDOVÍT BENKO, - RICHTÁR,
PREDESEDÁ

ONDREJ BRADÁČ - RICHTÁR

ĽUDOVÍT JESENSKÝ - RICHTÁR

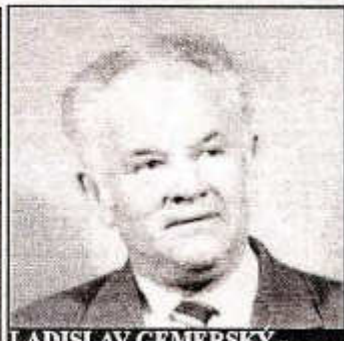
ONDREJ GENČI - RICHTÁR

ONDREJ ŽÚDEL - RICHTÁR

ONDREJ LÓRINC - PREDESEDÁ

LADISLAV GEMERSKÝ -
PREDESEDÁ

ONDREJ LORKO - PREDESEDÁ

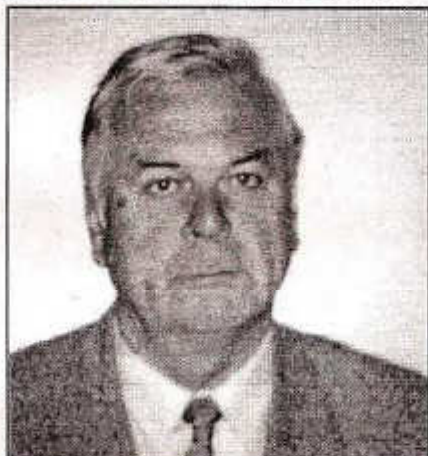
ONDREJ LINDÁK - PREDESEDÁ

LADISLAV GONOS - PREDESEDÁ

Ing. MILAN LEŠTÁK - PREDESEDÁ,
STAROSTA

VILIAM KOLTÁŠ - STAROSTA

Ing. ONDREJ LORKO - STAROSTA

Krátke informácie

Reklama. Reklama na nás útočí z každej strany. Chciac, nechciac sa podľa nej riadime, robíme. Reklama v základe je pozitívna i negatívna. Aj my jedinci i obec robíme reklamu priamu alebo nepriamu. Pozitívna reklama nás posúva dopredu a otvára nové možnosti. Negatívna nás odsúva nabok a bráni v postupe dopredu a tým sa stráca o nás záujem. Čo o sebe šírimo, tak nás potom i vnímajú. Držíme spolu a budíme pozitívni myslením, komunikáciou, konaním nielen v rámci obce, ale najmä navonok mimo obce.

Problémy. Každý človek i obec má problémy. Bez problémov život neexistuje. Problémy sú nato, aby sme ich riešili. Ako postupovať pri riešení? Odborníci radia: Najprv riešte problém s človekom, ktorého sa to týka. Vysvetlite, ujasnite si veci, hľadajte riešenie a dohodnite sa. Ak sa to nedá,

krízový štáb pri Obvodnom úrade v Rožňave pre obyvateľov. V prípade podozrení volajte na telefónne čísla: pevná linka 058/732 3182, mobil 0905 665 658.

Chátra. náš náučný chodník chátra. Na mostíku cez potok chýbajú dosky, čím sa stáva nebezpečným pre deti a starších ľudí. Chodník je potrebné vyčistiť od spadnutých konárov, skál, hliny. Žiada sa aj oprava lavičiek. Podľa názorov občanov obce dobre by bolo keby nad chodníkom, niektorá z organizácií v obci, prebrala záruku (patronát) v spolupráci s OcÚ.

Oprava. Podľa vyjadrenia starostu obce sa zberné potrubie vody cez cestu (vedľa domu Jančových) opraví. Plánuje sa to urobiť tak, aby sa už voda nevylievala na cestu a v zime nerobila cestu nepoužiteľnú (ľadovú).

Čo chystáme. Na základe podnetov od našich občanov

manželom k ich výročiu. Vzhľadom k tomu, že na OcÚ nemáme matričný úrad, uskutočniť váš zámer môžeme len na základe vašej požiadavky alebo súhlasu. V spolupráci s OcÚ oslovíme od najstarších manželských dvojíc až po najmladšie na zistenie ich údajov a uverejnenie gratulácie.

Nádherná. Pred domom č. 271 bola nádherná rozkvitnutá magnólia. Vyzerala ako nevestička pred sobášom.

Prvýkrát. RON zaznamenáva aj meteorologické úkazy, diania. Prvýkrát tohto roku zahrnelo a blýskalo sa 2.4.2006.

Cvičia. Naše ženy, dievčatá sa pravidelne schádzali v pondelok a piatok v priestoroch našej materskej školy, aby si zacvičili. V pondelok bola kalanetika a v piatok aerobik. Účasť na cvičení je dostupná každému záujemcovi.

Zloženie vody. V rámci Dňa vody si niektorí naši občania dali zistiť chemické zloženie vody zo studní. Tohto roku vodárne zisťovali množstvo dusičnanov. Podľa zistenia RON vo všetkých studniach sú dusičnany rôzneho množstva. Norma je do 50 mg/l.

Pripomienky. Fotonávrh RON na evidenciu pamätihodností konkrétnych stavieb v Rakovnici našiel svoj ohlas. Občania dali ďalšie návrhy, a to: Obecný úrad, obecný klub, pomník padlým partizánom v obci, pomník v časti Hrabina, katolícky kostol.

Odstrániť. Na základe rozhodnutia štátnych orgánov o prenose vtáčej chrípky na mačky, psov a divožijúce zvieratá, je nariadené odchytávať, odstreľovať túlavé mačky, psy. Tento pokyn je treba plne rešpektovať vzhľadom k možnému prenosu chrípky na ľudí.

Životná múdrosť. V Rakovnici sa hovorí: „Keď sa povedia aj dve slová, tak ich ani 12 párov volov naspäť neodtiahne!“ Výrok

zdôrazňuje potrebu vážiť slová predtým, než ich vypovíme alebo nám „uletia“.

Personálny. V odbornom časopise pre obce a mestá sme sa dočítali, že obce a mestá robia personálne audity. Na základe výsledkov sa zistila určitá prezamestnanosť. Výsledkom už vykonaných auditov sú ušetrené peniaze daňových poplatníkov. Obciam a mestám sa oplatia práce na dohodu a práce vykonávané živnostníkmi.

Amnestia skončila. Amnestia na zbrane skončila 14.4.2006. Do tohto termínu bolo možné dobrovoľne odovzdať do úschovy útvaru Policajného zboru zbrane alebo časť zbrane, ktoré občan bez povolenia držal. O amnestii sme v RON už písali.

Priemerná. Priemerná mesačná mzda za rok 2005 uverejnená Štatistickým úradom SR je k 1. januáru 2006 = 17.274,- Sk.

Nezodpovednosť. Občania nám nahlásili, že ojedinele na svojom pozemku našli zahodenú zdochnutú hydinu. Majiteľom bol neznámy človek. OcÚ upozorňuje, že je povinnosťou majiteľa uhynuté zviera nahlásiť veterinárovi a podľa jeho rozhodnutia likvidovať. Nezodpovedné konanie môže spôsobiť vážne škody.

Bociany. Život našich bocianov pravidelne monitoruje náš spolupracovník Milan Hlaváč. Tohto roku to bolo od začiatku zaujímavé. Prílet jedného bociana bol zaznamenaný 31. marca. Na druhý deň odletel. Zdalo sa, že hniezdo ostane opustené. Milým prekvapením bol jeho prílet 6. apríla, ale ani vtedy sa dlho nezdržal a odletel. Ďalšou zmenou bol 24. apríl, kedy príleteli štyri bociany. Dva odleteli a dva ostali. Zahniezdili sa. Sú naši.

Galéria. V zasadačke

pokračovanie na str. 8

Cvičenie dievčat a žien

Foto: Dr. Šabo

zachovajte postup od nižšieho orgánu až po najvyšší. Zbytočne problém nerozširujte medzi ostatných, obráti sa to proti vám a to nikto nechce. Žite v zhode a pohode. Chápte jeden druhého a nebuďte pritom tvrdohlaví.

Ďalšia linka. Ďalšiu linku vtáčej chrípky vytvoril

RON postupne pripraví a uskutoční nové rubriky. Ide o tieto nové rubriky: Zdravotnícka rubrika. Gratulujeme manželom pri ich výročí svadby. Vaše poznatky a skúsenosti z medziľudských vzťahov.

Ako to bude. Na základe požiadaviek občanov môže RON uviesť gratulácie

KAMPAŇ PROTI VYPALO VANIU

Oheň v službách človeka vytvára hodnoty nesmiernej povahy. Ak sa mu vymkne z rúk, je živelnou pohromou spôsobujúcou nenahraditeľné škody.

Oheň, o dôsledkoch ktorého sa k Vám prihovárime, nerozlišuje a neospravedlňuje úmysel pôvodného založenia. Jeho spoločným znakom je, že ničí všetko živé a že sa spoločnosť stavia k nemu ľahostajne do momentu, kým nehoria hmatateľné majetky.

Každoročne sa opakujúce jarné vypaľovanie rôznych plôch, porastených vlnajšou trávou či burinami, je hanbou každej obce, mesta, v ktorých katastri sa vyskytne a zrejme na celom Slovensku nenájdeme takú obec, ktorá by sa mohla pochváliť u nás sa nevypaľuje! Mnohoročný

prírode, ktoré majú za následok mnohokrát nevyčísliteľné škody. V roku 2004 v okrese Rožňava bolo likvidovaných spolu 118 požiarov v prírode s celkovou škodou 1 685 300,- Sk (podľa štatistiky Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Rožňave).

Hlavné príčiny jarných a jesenných požiarov:

- * úmyselné vypaľovanie suchej trávy,
- * pálenie a spaľovanie domového odpadu,
- * zakladanie ohňov v prírode,
- * odhodené ohorky z cigariet,

veľké množstvo živočíchov.

Jarné vypaľovanie tráv a bylenného porastu ohrozuje predovšetkým tieto biotopy:

1. železničné a cestné násypy a zárezy,
2. ochranné hrádze pozdĺž tokov,
3. brehové porasty,
4. zanedbané lúky a pasienky,
5. trstňové a páľkové porasty stojatých vôd a močiarov.

Dôsledkom opakovaného vypaľovania je narušenie druhového zloženia, štruktúry a autoregulačnej schopnosti spoločenstva, v ktorom každý druh, každý jedinec má určitú funkciu. Vplyv vypaľovania je tým ničivejší, čím je pokročilejší rozvoj vegetácie a čím je väčšia intenzita ohňa. Najcitlivejšie sú rastliny na začiatku vegetačného obdobia, kedy sú poškodzované ich obnovovacie pletivá a na konci vegetačného obdobia semená. Ustupujú predovšetkým druhy, ktoré majú plytko uložené obnovovacie pletivá (semená, cibulky, púčiky), teda klíčia a sú zakorenené vo vrchných vrstvách pôdy a druhy nižšieho vzrastu.

Negatívny vplyv vypaľovania na rastlinné spoločenstvá sa prejavuje znižovaním prirodzeného druhového bohatstva, podporuje šírenie odolných druhov, čo má za následok vznik druhovo a štruktúrne jednoduchších spoločenstiev. Najzreteľnejším výsledkom druhového ochudobnenia je premena kvetnatých lúk v uniformné porasty. Vypaľovanie narušuje cykly látok, blokuje prirodzený vývoj spoločenstiev, negatívne ovplyvňuje ich stabilitu a funkcie. Vnútna diverzita krajiny (rozmanitosť ekosystémov a rozmanitosť druhov v spoločenstvách) zvyšuje jej prirodzenú schopnosť absorbovať zmeny a obnovovať spontánne stav rastlinstva a živočíšstva.

Jarné vypaľovanie trávnych porastov predstavuje značné nebezpečenstvo aj pre blanokrídlovce (Hymenoptera). Do tohoto veľkého radu hmyzu patrí množstvo rozmanitých druhov. Často sa odlišujú od seba nielen vzhľadom, ale aj svojou bionómiou. Okrem škodcov listnatých a ihličnatých drevín nájdeme medzi nimi predovšetkým aktívne opelovače (včely a čmeliaky), ktoré sú dôležité pri reprodukcii divorastúcich i kultúrnych rastlín. Početné druhy parazitických a dravých blanokrídlavcov (lumpy, lumčiky, kutavky, chalcidky, osy a mnohé ďalšie) sa výrazne podieľajú na

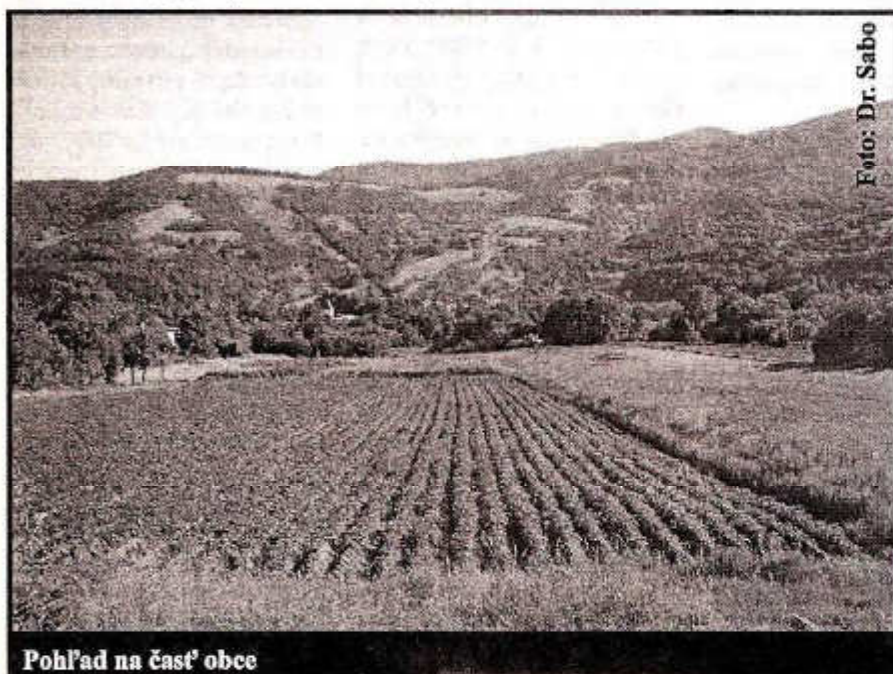

Foto: Dr. Sabo

Pohľad na časť obce

problém, ktorá má svoje sociálne, ekonomické a najmä ekologické pozadie, je na Slovensku obmedzený viacerými právnymi predpismi, napriek tomu sa však každoročne opakuje s nezmenšenou intenzitou. Pritom ide o zásah, ktorý nemá v našich civilizačných, geografických a klimatických pomeroch žiadne opodstatnenie. Na rozdiel od iných oblastí nie sú u nás spoločenstvá, ktoré prirodzene vyžadujú vypaľovanie. Pokusy, ktoré sa u nás robili s usmerneným vypaľovaním na niektorých lokalitách stepného charakteru, sú len východiskom z núdze kvôli neschopnosti zabezpečiť pôvodný spôsob obhospodarovania (teda kosenie alebo pastvu).

Vypaľovanie a zakladanie ohňov sú najčastejšou príčinou vzniku požiarov v

* hry detí so zápalkami.

Čo sa pri požiaroch deje?

- horením sa vyvíja teplota 100 až 800 °C,
- v plameňoch horí tráva, kríky, stromy a teda aj domovy živočíchov, hniezda vtákov s vajčkami, alebo mláďatkami,
- plamene sa rýchlo šíria a nachádzajú v nich smrť jašterice, hady, ježe a častokrát aj takí bežci ako zajace a srnky,
- ničí zárodky života pod povrchom pôdy,
- ničí korene plytko koreniacich rastlín,
- prežijú len rastliny, ktoré majú korene hlboko v zemi (buriny),
- prirodzenou súčasťou dymu sú škodlivé a zdravie nebezpečné plyny,
- v dyme udusením nachádza smrť

udržiavani biologickej rovnováhy v prírode. Okrem nich tu hynú aj chrobáky, pavúky, motýle a iný hmyz, ktorý tvorí nenahraditeľnú súčasť potravinového reťazca, ako aj ekologickú funkciu.

Vypaľovanie trávy likviduje hniezda vtákov:

- pŕhľaviara čiernohlavého (*Saxicola torquata*) na okrajoch ciest, poli a železničných násypov,
  - pŕhľaviara červenkastého (*Saxicola rubetra*) na vlhkých lúkach s roztrúsenými kríkmi,
  - trasochvosta žltého (*Motacilla flava*) na vlhkých lúkach, na okrajoch mokradí s ostricami, na pasienkoch s melioračnými kanálmi,
  - ľabtušky hôrnej (*Anthus trivialis*) na lúkach a na okrajoch lesov, na lesných lúkach a na hrádzach riek,
  - ľabtušky lúčnej (*Anthus pratensis*) na pasienkoch, na horských a podhorských lúkach, na vlhkých lúkach a rašeliniskách,
  - škovránka poľného (*Alauda arvensis*) na neúrodných lúkach a na okrajoch poli,
  - pipišky chochlatej (*Galerida cristata*) na trávnatých plochách v intravilánoch miest a obcí.
- Vypaľovanie bylinných porastov s rozptýlenou drevinovou zeleňou likviduje hniezda ďalších druhov:
- strakoša obyčajného (*Lanius collurio*) na lúkach s rozptýlenými kríkmi najmä s trnkou, ružou šípovou a borievkou,
  - všetkých druhov našich peníc (*Sylvia sp.*) v kríkoch najrôznejších

biotopov, od nížin až po horské polohy,

- kolibiarika čipčavého (*Phylloscopus collybita*) na okrajoch lesov a v remízках medzi poliami,
- kolibiarika spevavého (*Phylloscopus trochilus*) v kríkoch s dostatkom slnečného žiarenia v rôznych biotopoch.

Vypaľovanie porastov s trstou, pálkou a krovinných porastov na podmáčaných lokalitách likviduje hniezda ďalšieho okruhu druhov, napríklad:

- kane močiarnej (*Circus aeruginosus*),
- všetkých druhov našich trsteniarikov (*Acrocephalus sp.*),
- všetkých druhov našich svrčikov (*Locustella sp.*),
- strnádky trstinovej (*Emberiza schoeniclus*).

Samozrejme okrem priamej likvidácie hniezd, vajec, mláďat a niekedy aj chovných jedincov (rodičov) uvedených druhov je vypaľovaním likvidovaná aj väčšina hmyzu a ďalších bezstavovcov, ktoré tvoria potravnú bázu širokého spektra hmyzožravých živočíchov aj hmyzožravého vtáctva. Ak sa po vypálení určitej plochy rodičovský pár hmyzožravého druhu vtáka udrží pri živote, vypálenú lokalitu opúšťa. Dôvodom je skutočnosť, že v prípade náhradnej znášky vajec a odchovu mláďat sa rodičovský pár musí usídliť na takom mieste, kde bude mať dostatok hmyzu. A ako je známe, v čase odchovu mláďat (toto obdobie trvá u drobných spevavcov približne 2 týždne) spotrebujú vtáky v rámci roka maximálne množstvo potravy prevažne

hmyzu.

Primárne účinky vypaľovania na spoločenstvá drobných zemných cicavcov možno hodnotiť ako pomerne bezvýznamné, treba však podotknúť, že konkrétne exaktné výsledky prakticky chýbajú.

Oveľa významnejšie sú sekundárne účinky vypaľovania po zhoršení podstatnej časti nahromadenej biomasy na stanovišti.

Vo všeobecnosti možno povedať, že zničenie uschnutej nadzemnej biomasy síce postihne aj hlodavce, no nezničia sa tým všetky potravné zdroje.

Trofické možnosti hmyzožravcov sa môžu významne zhoršiť v dôsledku likvidácie veľkého množstva potravy hlavne pavúkov a hmyzu.

Z horeuvedeného vyplýva, že jarné vypaľovanie starých porastov vegetácie je pre tú žijúce živočíchy a rastliny smrteľným nebezpečenstvom, ktoré likviduje ich biotopy, potravnú základňu, hniezda s násadami (mláďatami). Tým je porušené pôvodné druhové zloženie rastlín a živočíchov, čím dochádza k narušeniu biologickej rovnováhy na danej lokalite. Z týchto dôvodov by mal človek (*Homo sapiens*) jarné vypaľovanie vegetácie vylúčiť zo spektra svojich aktivít.

PRETO NEVYPALUJTE !!!

Štátna ochrana prírody SR
Správa NP Slovenský kras
 Hámosiho 188
 049 51 Brzotín
 Tel.: 058/732 68 15

Povodňový plán obce Rakovnica

Obecné zastupiteľstvo obce Rakovnica podľa zákona č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami a vyhlášky MŽP SR č. 384/2005 vydalo všeobecne záväzné nariadenie obce, ktorým je „Povodňový plán záchranných prác obce“.

VZN sa podrobne zaoberá základnými pojmami povodňového plánu, poukazuje na orgány ochrany pred povodňami, opatreniami na ochranu pred povodňami, stanovuje stupne povodňovej aktivity. Rozoberá úlohy obce, fyzických a právnických osôb pri ochrane pred povodňami, stanovuje povodňové orgány obce. VZN končí spoločným a záverečným ustanovením.

Súčasťou VZN sú aj prílohy, v ktorých sa presne stanovuje kto a za čo

je zodpovedný, ako aj situačná mapa, kde sú vyznačené zátopené oblasti a ohrozené domy, majetky občanov.

Povodňový plán obce Rakovnica pozostáva zo 16 strán a 6 strán príloh. Účinnosť VZN je od 11.3.2006. Plán je k nahliadnutiu občanom obce na OcÚ v úradnom čase.

Uznesenie

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva č. 18/2002-2006, ktoré sa konalo dňa 25.05.2006

Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici

1. Berie na vedomie

- overovateľov zápisnice Zuzanu Gallovú, Milana Hencela

2. Schvaľuje

- záverečný účet obce Rakovnica za rok 2005

- 5% spoluúčasť vo výške oprávnených celkových nákladov na financovanie projektu „Vodovod Rakovnica“ vo výške 430 tis. Sk

3. Ukladá

- Obecnému úradu v spolupráci s HKO zosúladiť prebytok hospodárenia z roku 2005 do rezervného fondu a zosúladiť s výdavkovou časťou plnenia rozpočtu záverečného účtu

4. Poveruje

- starostu obce Ing. Ondreja Lorku zastupovaním a konaním na valnom zhromaždení akcionárov VVS a.s.

Ing. Ondrej Lorko
starosta obce

Výsledky volieb do NR SR v obci Rakovnica

Voľby do NR SR sa uskutočnili dňa 17.6.2006. Občania tradične volili v Obecnom klube. Počet voličov, počet hlasujúcich, platných hlasov, počet nezúčastnených voličov bol nasledovný:

Počet		Percentá
voličov:	500	100 %
hlasujúcich:	270	54,0 %
platných hlasov:	262	-
nezúčastnilo sa:	230	46,0 %

Rozdelenie hlasov

Strana	Počet hlasov	Percentá
1. SMER SD	117	44,7 %
2. SNS	39	14,9 %
3. ĽS HZDS	30	11,5 %
4. SDKÚ DS	26	9,9 %
5. ANO	13	4,9 %
6. SF	11	4,2 %
7. KSS	10	3,8 %
8. KDH	6	2,3 %
9. ZRS, SMK	4; 4	1,5 %; 1,5 %
10. HZD, SES	1; 1	0,4 %; 0,4 %

Ostatné politické strany nezískali žiadny hlas.

Voľby sa uskutočnili pred okrskovou volebnou komisiou v tomto zložení:

Predseda: Mgr. Ladislav Fabian (ANO)

Popredseda: Želmíra Némethová (ĽS HZDS)

Členovia: Terézia Sedláková (KDH), Mária Dovcová (SDKÚ DS), Janka Benčová (SMER),

Ing. Albín Lőrinc (SMK), Zdenka Fabianová (SNS), Marek Šoltés (SF), Lucia Tolnajová (KSS), Ladislav Kravec (ZRS).

Vzájomnou dohodou bol zvolený predseda a podpredseda. Všetci členovia podpísali Sľub a v zmysle zákona Povinnosť mlčanlivosti. Zapisovateľkou volebnej komisie bola pracovníčka OcÚ v Rakovnici Danka Gonosová.

Na voľbách sa zúčastnili aj prvovoliči a traja najstarší občania obce. Okrsková volebná komisia na požiadanie zabezpečila možnosť voliť imobilným občanom prostredníctvom prenosnej hlasovacej skrinky.

- jf -

Prečo neprišli voliť

- ani jeden politik nebol v obci
- voličov v menších obciach politici ignorovali
- sklamanie z predchádzajúcich volieb
- nezáujem o politiku v štáte
- nedôvera politikom
- volebné šafárenie s peniazmi daňových poplatníkov
- zlý volebný systém
- anonymita poslancov - sú bez konkrétnej zodpovednosti (napr. za región a pod.)
- politické strany môžu robiť, čo ich vedenie uzná za vhodné
- občania by radšej vyberali svojich zástupcov s plnou zodpovednosťou a zo svojho okolia
- malým obciam chýba základné vybavenie a poslancov NR SR, vládu SR to asi nezaujíma
- pocit, že hlas občana nie je taký dôležitý
- voľby v jeden deň
- neustále ovplyvňovanie voličov aj v deň volieb

Volili starší i mladší

Plnenie rozpočtu obce Rakovnica za rok 2005

Príjmy	Rozpočet v tis. Sk	Skutočnosť v tis. Sk
- prebytok hospodárenia z roku 2004		133
- daňové príjmy	2,475	2,564
- príjmy z nakladania majetku	106	94
- príjmy z poplatkov obce	130	97
- príjmy z transferov	203	494
- ostatné finančné príjmy	12	5
Bežné príjmy spolu	2,926	3,387
Kapitálové príjmy	10	60
Príjmy celkom	2,926	3,447
Výdavky	Rozpočet v tis. Sk	Skutočnosť v tis. Sk
- obecné výdavky	2,112	2,432
- výdavky materskej školy	641	707
- výdavky sociálnej oblasti	163	198
Bežné výdavky spolu	2,916	3,357
Kapitálové výdavky	10	60
Prebytok hospodárenia za rok 2005	-	30
Výdavky celkom	2,926	3,447

Naša jubilantka

Ružový dom č. 18, pekná záhrada, obrobené poličko, tam žije naša jubilantka, pani Mária Breznayová, ktorá v máji oslávila významné životné jubileum 90 rokov.

Jubilantka s gratulantmi

Jubilantke prišiel osobne gratulovať starosta obce a predstavitelia kultúrnej komisie. Oslávenkyňa odovzdal písomné blahoželenie a darček. S blahoželaním bol spojený aj spev krojovanej dievčiny Z. Birkovej.

Život p. Breznayovej nebol ľahký. Skoro ovdovela a sama vychovala tri deti. Pretkala sa životom ako sa dalo. Pracovala na bani, v lesoch. S pomocou rodiny postavila rodinný dom. Jej oporou bola a je stále rodina. Stravuje sa zdravo. Rada má ľahké jedlá, ale najmä recepty svojich rodičov a tradičné rakovnické jedlá. Medzi jej potešenia patrí sledovanie telenoviel, ale rada si pozrie aj správy i ďalšie programy.

- sa -

ŠPOLOČENSKÁ KRONIKA

Oslava životných jubileí:

92 rokov		
Popálená Helena	Rakovnica 125	* 12.5.1914
90 rokov		
Breznayová Mária	Rakovnica 18	* 1.5.1916
70 rokov		
Róthová Ružena	Rakovnica 122	* 4.5.1936
Hlaváč Ladislav	Rakovnica 99	* 11.5.1936
Lindáková Helena	Rakovnica 100	* 16.6.1936
Šályová Margita	Rakovnica 25	* 28.6.1936
60 rokov		
Koltášová Marta	Rakovnica 24	* 10.6.1946

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Rozlúčili sme sa.

Navždy nás opustili občania:

Zuzana Tindúrová	† 17.4.2006
Ján Koltáš	† 17.4.2006
Mária Fabiánová	† 12.5.2006
Pavol Findorák	† 24.5.2006
Alexander Doboš	† 11.6.2006

Pozostalým vyjadrujeme úprimnú sústrasť.

pokračovanie zo str. 3

OcÚ sa nachádza galéria richtárov, predsedov, starostov obce v Rakovnici od druhej svetovej vojny až po súčasnosť. Všetko sú to naši ľudia, ktorí tu žili, pracovali a riadili obec Rakovnicu.

Ⓢ Pekne upravené. S potešením konštatujeme, že okolie obľúbeného stretávania ľudí pri studničke v Hānclovej doline je esteticky upravené. Občania i iní návštevníci sa tu cítia dobre a príjemne.

Ⓢ Vynovené. Lavičky v obci pri zastávke SAD sú opravené, premaľované, vynovené. Občania si môžu pokojne sadnúť, oddýchnuť si alebo počkať na autobus.

Ⓢ Gratulovali. Zástupcovia Veršinku Mgr. E. Birková a Mgr. M. Sabová pri príležitosti životného jubilea gratulovali členovi Veršinku Ladislavovi Hlaváčovi. Spolu sa tešili, pospomínali na krásne a nezabudnuteľné zážitky v súbore. Pán Hlaváč je stále aktívny a na

motorovými vozidlami, najmä veľkými a ťažkými. V minulom období na začiatku cesty bola dopravná značka zakazujúca prejazd motorových vozidiel v oboch smeroch. Potom zmizla. Vzniknutú situáciu rieši OcÚ a starosta obce. Obnoví sa aj tabuľa zákazu prejazdu.

Ⓢ Umiestnenie. V súťaži hudobného folklóru, v skupine sólisti, druhé miesto a postup do krajského kola získala Katarína Birková. Tretie miesto zo speváckych skupín získal náš Veršínok. Za sólový spev Márie Hlaváčovej bol udelený Diplom za účinkovanie v okresnej súťaži.

Ⓢ Zmena. Od 1.6.2006 došlo k zmene cestovného poriadku SAD a ŽSR. Ak niekam cestujete, overte si odchody autobusových, železničných spojov.

Ⓢ Informácie. Všetko, čo chcete vedieť o službách Slovenskej pošty sa môžete dozvedieť na bezplatnej zákazníkovej linke 0800 122 413 alebo na www.posta.sk.

Ⓢ Dôležitá linka. Deti, ktoré z rôznych príčin, dôvodov majú akékoľvek problémy, môžu zavolať na Linku detskej istoty Slovenského výboru UNICEF-u. Je to bezplatné telefónne číslo 0800 500 500. Odborníci tu poradia ako postupovať a čo robiť pri riešení problému. Ide o závažné problémy ohrozujúce duševný a telesný život detí.

Ⓢ Informačná kniha. Obec Rakovnica vlastní novú informačnú knihu „Vyššie územné celky Slovenska“. Kniha obsahuje kompetencie a náplň činnosti samosprávnych krajov. Konkretizuje jednotlivé samosprávne kraje s uvedením funkcií, mien poslancov, úradných hodín, adries, kontaktov, vysunutých pracovísk, zložení komisií, obsadení úradov a ich odborov. Kniha je občanom k nahliadnutiu na OcÚ v úradných hodinách.

Ⓢ Poďakovanie. Starosta obce Rakovnica vyslovil poďakovanie zamestnancom OcÚ, koordinátorovi a občanom v aktívnej činnosti za prípravu a úspešný priebeh folklórnej súťaže 20. mája 2006.

Ⓢ Prvé. Prvé hriby (dubáky, tverdáky) našiel náš známy hubár Ladislav Juhás. Prekvapením bolo, že sa to stalo už začiatkom júna 2006.

Ⓢ Rekordný. Rekordný tohtoročný hrib s hmotnosťou 490 g našla G.L. 3. júna 2006 v miestnej časti „Na Hostinci“ pod lesom.

Ⓢ Blahoželáme. RON blahoželá novým maturantom k úspešnému ukončeniu strednej školy. Zároveň gratulujeme absolventke vysokej školy k jej ukončeniu a získaniu akademického titulu.

Ⓢ Žiadajú. Občanom obce záleží na jej rozvoji a ich spokojnosti. V jeseni budú komunálne voľby. Budeme voliť poslancov do obecného zastupiteľstva i starostu obce. Občania preto žiadajú politické strany, aby svedomite, maximálne zodpovedne, dôsledne

navrhovali zástupcov občanov do miestnych volených orgánov. Dôležitým znakom výberu by mala byť aj odbornosť navrhovaných poslancov, aby aktívne mohli napomáhať rozvoju obce a pracovať pre občanov na uspokojenie ich celooobecných potrieb.

Ⓢ Ďakovný list. Gemerské osvetové stredisko v Rožňave udelilo Ďakovný list obci Rakovnica za spoluprácu a podporu pri zabezpečovaní okresnej súťažnej prehliadky, hudobného folklóru dospelých „Hlase moj, hlase moj...“ dňa 20. mája 2006.

Ⓢ Pozemky. Pozemkové vzťahy v kocke, problematika registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP), zápis v katastri nehnuteľností i ďalšie zaujímavé články môžete nájsť v časopise „Spravodajca územnej samosprávy“ č. 3/2006. Časopis vlastní OcÚ. Záujemcom je k nahliadnutiu v úradných hodinách.

Ⓢ Nebezpečné hry. Občania sú svedkami nebezpečných hier detí na obecných cestách. Vzápale hry ani nezbadajú kedy príde auto, motorka alebo iný dopravný prostriedok a je zle. Rodičom to asi neprekáža, lebo nič v tom nepodnikajú. Rodinné domy majú svoje dostatočné dvory na hry detí. Lepšie je asi riskovať. Plnú vinu na možnom nešťastí majú ich rodičia, ktorí m pravdepodobne nezáleží na zdravom rozvoji ich detí.

Ⓢ Požiadavky na vodu. Zákon č. 354/2006 z 10. mája 2006 obsahuje Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu. Tento zákon je zaujímavý aj tým, že podrobne rozoberá všetky ukazovatele a normy

Zosuv časti cesty "Zachrásko"

žiadnej akcii nikdy nechýbal.

Ⓢ Huby. Naši hubári si v máji prišli na svoje. Huby, májovky, boli nádherné a bolo ich dosť.

Ⓢ Zosuv cesty. Dňa 21. mája o 10.40 hod došlo v časti „Za chrásko“ pred domom č. 2 k zosuvu časti cesty. Cesta už v minulosti nebola a ani teraz nie je uspôsobená na prejazd

Ⓢ Potreba doplniť. Občania obce privítali kontajnery na separovaný zber pri miestnom parku. O využívaní svedčí ich naplnenosť. Nebolo by od veci, aby obdobné kontajnery najmä na sklo a plasty boli umiestnené v časti „Na piesku“ a na „Hostinci“. Podľa vyjadrenia občanov radšej denne donesú plasty a sklo do kontajnera ako ich skladovať doma.

Foto: Dr. Sabo

Rozdelenie funkcií v KSK

V historickom Župnom dome v Košiciach na prvom zasadnutí 57 členného zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja (KSK) novozvolený „župan“ Zdenko Trebuľa a poslanci zložili sľub.

Zdenko Trebuľa v úvodnom vystúpení medzi prvoradými zámermi uviedol úsilie dôsledne presadzovať práva obyvateľov KSK na dostupné pracovné príležitosti, keď miera nezamestnanosti napr. v okrese Rožňava je v súčasnosti 23 percent a vysokou ostáva i v iných okresoch. Zdôraznil, že pri výkone funkcie bude systematicky a úzko spolupracovať so starostami, primátormi a predstaviteľmi mikroregiónov.

Poslanci na návrh predsedu Zdenka Trebuľu schválili do funkcií podpredsedov KSK Jána Szöllösa (SMK) a Emila Ďurovčíka (SMER). Zvolili aj predsedov 11 komisií: finančnú povedie Zoltán Erdélyi, dopravnú František Olejník, sociálnu Ladislav Bartók, kultúrnu Monika Smolková, komisiu regionálneho rozvoja Ladislav Iván, zdravotnú Marián Biľo, mandátovú Jaroslav Hlinka, ochrany verejného záujmu Cyril Betuš a komisiu cezhraničnej spolupráce a cestovného ruchu Štefan Zachariáš.

- bs -

Polícia informuje, radí

Čitateľov RON zaujala správa o možnosti použitia zbrane na ochranu zdravia a majetku v obydli. Na upresnenie uvádzame doplnujúce informácie.

Od 1. januára 2006 je účinný nový Trestný zákon, ktorý nahradí stále platný Trestný zákon č. 140/1961 Zb. Ten je súčasťou nášho právneho poriadku od 1.1.1962. Medzi základné zmeny, ktoré nový trestný zákon zavádza patrí rozdelenie trestných činov na zločiny a prečiny. Prečinom bude trestný čin spáchaný z nedbanlivosti a úmyselný trestný čin, za ktorý hrozí trest odňatia slobody maximálne 5 rokov. Zločinom bude úmyselný trestný čin, za ktorý hrozí trest viac ako 5 rokov, pričom pri obzvlášť závažných zločinoch bude trestná sadzba najmenej 8 rokov. V novom zákone je aj ustanovenie o nutnej obrane na ochranu zdravia a majetku občanov. Ak osoba neoprávnene vnikne alebo neoprávnene zotrúva, napríklad v niekoho byte, je

možné proti nej použiť zbraň.

Trestný zákon rozširuje medze nutnej ochrany len na ochranu života, zdravia a majetku vo svojom obydli. Nevzťahuje sa na ochranu majetku napríklad poľnohospodárskych plodín. Vychádza sa z toho, že vo svojom obydli by mal občan požívať väčšiu ochranu ako napríklad na ulici, lebo obydlie je jeho najintímnejšia sféra. A preto vo svojom obydli môže v súlade so zákonom použiť zbraň na ochranu života, zdravia a majetku.

V niektorých prípadoch však môže dôjsť k zneužitiu tohto ustanovenia. Posúdenie zneužitia zákona bude závisieť vždy od konkrétnej situácie, pričom v konečnom dôsledku primeranú obranu posúdi súd. Zásadné pravidlo je, že obranou nesmie byť úmyselné spôsobená smrť. Vtedy už nemožno hovoriť o nutnej obrane. Ďalšie pravidlo je, že obrana nesmie byť zjavne neprimeraná útoku.

Novinkou sú aj nové druhy trestov, ktoré sa budú posudzovať podľa závažnosti trestného činu. Zákon zavádza do praxe aj trest povinnej práce a trest domáceho väzenia páchatelom prečinov. Trest domáceho väzenia sa môže uložiť až na jeden rok, pričom odsúdený je po dobu výkonu trestu povinný v čase, ktorý určí súd, zdržiavať sa vo svojom obydli, viesť riadny život. Opustiť obydlie môže odsúdený len so súhlasom mediálneho a probačného úradníka z naliehavého dôvodu na nevyhnutne potrebný čas. Trest povinnej práce môže súd uložiť so súhlasom páchatela prečinu vo výmere od 40 do 300 hodín, ktorú odsúdený vykonáva vo svojom voľnom čase bez nároku na odmenu.

Krása v dreve ukrytá

Z domáceho slovníka

Z baníckeho obdobia

Pinga	-prieskumné banské dielo na povrchu
Pighámer	-zbijáčka, zbijacie kladivo pre rozpojovanie rudy
Plac	-nádvorie banskej prevádzky
Porub	-pracovisko pri ťažbe - dobývaní
Pufajka	-teplý pracovný kabát
Rozbuška	-prostriedok na počín výbuchu trhavín
Sersám	-náradie
Svážna	-šikmé úklonné banské dielo
Sýp	-miesto, kde sa sústreďuje ťažba a presýpa vydolovaná ruda z vyššieho obzoru na nižší
Štolvant	-banská chodba
Šos	-sled výbuchov pri trhacích prácach v bani
Šut	-výpust na banskom sýpe
Rimštok	-odvodňovací žliabok (kanál) v bani
Úpadnica	-šikmá úklonná chodba
Ulma	-stena banského diela
Vrátok	-banské zariadenie na dopravu s použitím lana
Výdušná chodba	-vetracia chodba, ktorou sa odvádzajú z bane opotrebované, znečistené vetry
Východ úpadnice	-vyústenie šikmého banského diela
Výklopník	-zariadenie na vyklápanie (vysýpanie) banských vozov
Výpočet zásob	-geologická správa o veľkosti a kvalite ložísk
Vývrt	-vrt zhotovený na použitie pre trhacie práce
Zmáhanie	-oprava závalu alebo poškodenia starých banských diel
Zenklový komín	-zvislý komín
Zával	-zavalenie, zrútenie sa stropu alebo boku banského diela resp. dobývky

Zo zbierky prof. J. Fabiána

Zdravotnícka rubrika

Intímne kontakty a ich riziká

Dni... Krásne, bezproblémové, pohodové a plné neviazanej zábavy. A čo po tom? Nuž, možnosť je hneď niekoľko. Nechceme maľovať čerta na stenu, ale jedna z nich môže byť aj hrozná, problémová, stresujúca. Naša téma preto znie: Čo sa na mňa (možno) nalepilo?!

Všetko záleží od toho, či ste sa na zábave alebo hocikde inde správali slušne. Ak nie, tak intímne kontakty musíme vyhlásiť za takzvané rizikové.

Pohlavne prenosné ochorenia sú infekcie, ktoré sa prenášajú z jednej osoby na druhú (a potom z druhej na tretiu, z tretej na štvrtú, na piatu, šiestu, siednu... až sú z toho milióny po celom svete!). Nemusíme vari detailne vysvetľovať, akým spôsobom sa venerické choroby prenášajú. Ak máte pocit, že ste sa pri nechránenom pohlavnom styku mohli nakaziť,

močením. Neskôr sa pretrvávajúca neliečená kvapavka rozširuje na maternicu a vajcovody, čo sa prejaví bolesťami v podbruší. Mužom táto infekcia komplikuje močenie a rovnako na seba upozorňuje hnisavým výtokom. Ochorenie sa zväčša lieči úspešne, a to antibiotikami podávanými injekciami, alebo tabletkami.

„Syfilis“

V dobách minulých sa mu nadávalo do choroby diablovho semena, čo je celkom pochopiteľné aj pri fakte, že táto infekcia sa u nakazených prejavuje po deviatich až deväťdesiatich dňoch. V prvom štádiu na seba syfilis púta pozornosť infekčným nebolestivým kožným defektom v oblasti genitálií. Po niekoľkých týždňoch zmizne a nahradí

„Herpes genitalis“

Toto ochorenie o sebe dá vedieť do desiatich dní od nakazenia, a to svrbením v oblasti genitálií. To neskôr nahrádzajú malé bolestivé pľuzgieriky, ktoré sa častokrát rozšíria aj na stehná a zadok. Vyrážky po dni prasknú a zanechávajú za sebou vlhké červené vredy, na ktorých sa neskôr vytvorí chrasta. Popri tom sa bolestivo zduria uzliny a zvýši telesná teplota. Neprijemné na tom celom je, že výsev pľuzgierikov sa často opakuje a ešte nepríjemnejšie je, že úplnú liečbu tohto herpesu nepoznáme. Na hojenie vredov lekári predpisujú protívírusovú masť. Samozrejme, počas liečenia sa musíte strátiť pohlavného styku, pretože by ste infekciu ľahko preniesli na partnera.

„Chlamýdie“

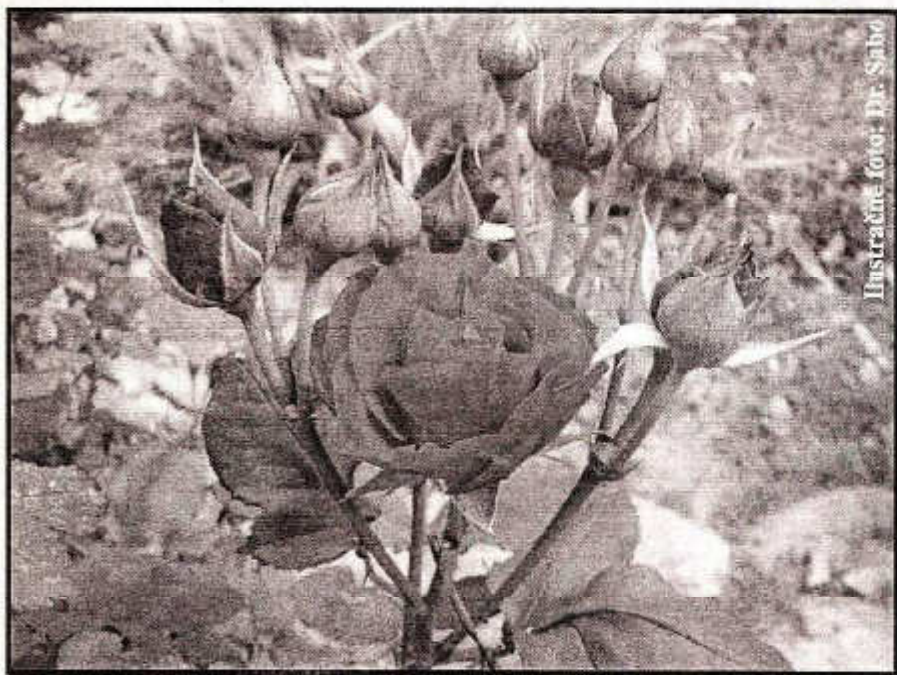
U mužov sa choroba neprejavuje, lebo muži ju iba prenášajú. U žien vyvoláva málo príznakov. Najčastejším je výtok z pošvy. Neliečené chlamýdie zasahujú vajcovody. Preto by sa choroba mala začať antibiotikami liečiť do troch týždňov od nakazenia... Podobne je to aj v prípade Trichomoniázy, ktorá u žien vyvoláva infekčný výtok, a tým pádom aj citelne znepríjemňuje pohlavný styk.

„Voš ohanbia“

Dnes sa vám môže voš udomáčniť aj v pubickej oblasti, v rozkroku. Že sa tak stalo určite zistíte, zvyčajne totiž na seba upozorní intenzívnym svrbením a zaujímavé je, že tieto voľným okom viditeľné, hnedé, milimetrové parazity sú najaktívnejšie v noci. Ničia sa krémom, ktorý usmrť ako živé, tak aj nevyliahnuté vší. Po liečení je veľmi dôležité poriadne vyprať posteľnú a spodnú bielizeň.

„Hepatitída“

Rovnako ako pri hepatitíde prenesenej krvou, je hlavným príznakom hepatitídy prenesenej pohlavnou cestou žltáčka. Sprevádza ju úbytok energie, nevoľnosť, bledá stolica a tmavý moč. Hepatitída je infekčné ochorenie, ktoré na seba necháva čakať, pretože sa zvykne ozvať aj pol roka po nákeze. Lieči sa zväčša v nemocnici, aj keď na to nie sú žiadne špeciálne medikamenty. Žiadúci je pokoj, odpočinok a prísna diéta. Avšak, následky žltáčky sú trvalé aj po vyliečení.

Ilustrácie foto: Dr. Šabo

nestrácajte ani minútu a poraďte sa s lekárom. Hanba vám v tomto prípade môže viac uškodiť ako pomôcť. A nezabúdajte, že každý lekár je viazaný tajomstvom. A teraz vás pozývame na prehliadku ochorení.

„Kvapavka“

Na to, aby ste si ju užili dosýta, potrebuje od dvoch do desiatich dní. U žien zväčša prebieha bez príznakov. Môže, nemusí. V druhom prípade je sprevádzaná výtokmi a bolestivým

ho o niečo viditeľnejší sprievodný jav celotelová vyrážka, ktorá ale nesvrbí a nebolí. No a na záver sú to dosť bolestivo zdurené lymfatické uzliny a infekčné bradavičnaté výrastky okolo konečníka, pod pazuchami, poprípade okolo úst. Zatiaľ, čo toto znie celkom desivo (lebo to aj desivé je), liečba môže byť veľmi rýchla. Počas dvoch týždňov sa pri nej injekčne podávajú antibiotiká. Po vyliečení však pacient musí pravidelne absolvovať kontrolné vyšetrenie.

„AIDS“

SYNDRÓM ZÍSKANEJ IMUNITNEJ NEDOSTATOČNOSTI je prenosné ochorenie imunitného systému spôsobené ľudským vírusom imunodeficiencie. Ten poznáme ako vírus HIV. Vo väčšine prípadov pomaly (v časovom horizonte až niekoľko rokov) napáda a ničí imunitný systém, teda obranu tela proti chorobám a zanecháva infikovaného jedinca náchylného k malignitám a infekciám,

lymfatických uzlín, demenciu a nevysvetliteľný váhový úbytok. Po tomto štádiu môže byť infikovaný jedinec niekoľko rokov bez príznakov!

Komplikácie a ich prevencia

Ako imunitný systém chátra, infikovaný jedinec sa stáva náchylný k rôznym chorobám. K tým patrí oportúnna infekcia, tzv. infekcia spôsobená organizmami, ktoré za normálnych okolností ochorenie

vakcína alebo liek na prevenciu HIV infekcie. Spočiatku bola terapia obmedzená na liečbu jednotlivých infekcií, ktoré sa postupne objavovali. Avšak v súčasnosti je už k dispozícii niekoľko liekov používaných na spomalenie rozvoja AIDS u jedincov už infikovaných HIV. Tieto lieky obmedzujú rozmnožovanie vírusu. Bola dokonca vyvinutá nová sľubná skupina preparátov, ktoré potláčajú HIV a aspoň dočasne brzdia rozvoj AIDS. V rámci hľadania všetkých možných terapií HIV choroby, mnohí jedinci skúmajú prístupy, vzdialené štandardným tradičným metódam liečby. Rôzne štúdie naznačujú, že štvrtina až tri štvrtiny ľudí žijúcich s HIV využila nejaké formy alternatívnej liečby. Nakoľko HIV je život ohrozujúce ochorenie, na ktoré tradičná medicína dosiaľ nenašla liek, alternatívne postupy (vrátane starovekých tradičných liečiteľských metód, duchovných prístupov, homeopatie a východoindických bylín) sú v boji proti tejto chorobe široko využívané. Boli tiež dokumentované príbehy o pozoruhodných úspechoch i zlyhaniach, ale tiež o početných podvodoch.

AIDS v číslach

V decembri 1996 bolo vo svete viac než 8 miliónov prípadov AIDS, ktoré viedli k 6 miliónom úmrtí. Bolo odhadnuté, že približne 750 000 jedincov v Spojených štátoch a 23 miliónov jedincov vo svete bolo infikovaných HIV. AIDS sa stal pandémiou s viac než 90 percentami HIV infekcií pripadajúcich na rozvojové krajiny. Vyše 60 percent všetkých infikovaných spadalo na vrub podsaharskej Afriky a v niektorých oblastiach tohto kontinentu bola infikovaná takmer tretina obyvateľov. Ďalšou oblasťou vysokého výskytu bola južná a juhovýchodná Ázia, kde sa vyskytovalo zhruba 20 percent všetkých prípadov. Problematike AIDS bolo dovedna celosvetovo venované najväčšie množstvo mediálneho priestoru spomedzi všetkých chorôb. Úsilie prevencie je zamerané predovšetkým na zmeny sexuálneho správania, ako abstinencia, monogamia, použitie bariérovej antikoncepcie a iných metód „bezpečného sexu“. Pokusy o redukciu užívania intravenózných drog a odrádzanie od spoločného užívania podkožných ihliel tiež viedlo v niektorých oblastiach k redukcii infekcie. A čo v boji proti AIDS môžete urobiť vy?! Spýtajte sa sami seba.

J. Schneider

ktoré sú nakoniec aj príčinou smrti. AIDS je posledným štádiom infekcie HIV, v ktorého priebehu sa tieto ochorenia postupne objavujú.

Sú známe dva hlavné typy vírusov, označené HIV-1 a HIV-2. Genetická výbava týchto dvoch typov je približne v 60 percentách zhodná. Celosvetovo je najbežnejší HIV-1. Typ HIV-2 je častejší najmä v západnej Afrike. Obidva typy pôsobia podobne, ale HIV 2 spôsobuje formu AIDS s oveľa pomalšou progresiou. Vývoj infekcie HIV väčšinou prechádza niekoľkými štádiami. Medzi infekciou HIV a rozvojom stavu typickým pre AIDS existuje priemerný interval 10 rokov. V priebehu prvých niekoľkých týždňov infekcie sa u daného jedinca rozvinie akútne ochorenie podobné mononukleóze, ktoré väčšinou odznie v priebehu dvoch až troch týždňov. V priebehu tohoto obdobia môžu byť prítomné rôzne príznaky. Tie zahŕňajú celkovú únavu, bolesť kĺbov a svalov, horúčku, vyrážku, bolesti hrdla, hnačku, stuhnutosť, zväčšenie

nespôsobia, pretože sú bez problémov zvládnuté zdravým imunitným systémom. Rozvoj jedného, alebo viacerých takýchto ochorení väčšinou znamená začiatok AIDS. Pneumocystová pneumónia a Kaposiho sarkóm sú dve najčastejšie ochorenia vyskytujúce sa u pacientov s AIDS. U mnohých jedincov trpiacich AIDS dôjde k celkovému chátraniu a vychudnutiu. K smrti dochádza neodvratne v dôsledku neustálych atakov oportúnnych patogénov, alebo neschopnosti organizmu potlačiť malignity. Malé percento jedincov infikovaných HIV prežilo viac ako 10 rokov bez toho, aby došlo k rozvoju AIDS. Mnohí z týchto prežívajúcich nemajú žiadne známky progresie ochorenia. U týchto jedincov sa možno rozvinie silnejšia imunitná odpoveď na vírus, alebo sú infikovaní oslabeným typom vírusu.

Liečenie AIDS

Dosiaľ nebola vyvinutá žiadna

Usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkovému vlastníctvu v Rakovnici

Nariadenie prípravného konania pozemkových úprav

Obvodný pozemkový úrad Rožňava, ako vecne a miestne príslušný orgán v zmysle § 5 zák. č. 330/91 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v platnom znení zmien a doplnkov nariaďuje podľa § 7 zákona prípravné konanie pozemkových úprav z dôvodu uvedeného v § 2 písmeno a) zákona na usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkovému vlastníctvu v katastrálnom území Rakovnica.

Účelom prípravného konania je preveriť naliehavosť pozemkových úprav, určiť hranice ich obvodu a pozemky, ktoré budú z pozemkových úprav vyňaté.

V prípravnom konaní obvodný pozemkový úrad vykoná najmä potrebné zisťovanie, prerokuje dôvody a predpoklady začatia pozemkových úprav s obcou, prerokuje s orgánom geodézie a kartografie potrebu revízie údajov alebo obnovy operátov evidencie nehnuteľností a obstará si odborné posudky a vyjadrenia k možnostiam rozvoja v obvode pozemkových úprav.

Príslušné orgány a organizácie a účastníci pozemkových úprav sú v zmysle zákona povinní poskytnúť obvodnému pozemkovému úradu podklady a informácie potrebné na prípravné konanie.

Po vyhodnotení výsledkov prípravného konania obvodný pozemkový úrad rozhodne o nariadení pozemkových úprav (§ 8 zákona).

Členovia Komisie na zisťovanie priebehu hraníc obvodu pozemkových úprav a zisťovanie zmien druhov pozemkov podľa skutočného stavu v teréne pre k.ú. Rakovnica

Obvodný pozemkový úrad Rožňava, ako príslušný orgán v zmysle § 5 zák. č. 330/91 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v platnom znení zmien a doplnkov, podľa § 3 ods. 3 zákona zriaďuje dňom 15.3.2006

Komisia na zisťovanie priebehu hraníc obvodu pozemkových úprav a zisťovanie zmien druhov pozemkov podľa skutočného stavu v teréne pre katastrálne územie Rakovnica v tomto zložení:

- Predseda:** 1. Ing. Eva Kováčová
OPÚ Rožňava
- Členovia:** 2. Ing. Tibor Hajči
OPÚ Rožňava
3. Ing. Ivan Hrivňák
OPÚ Rožňava
4. Ing. Ján Herško
SK Rožňava
5. Ing. Ondrej Lorko
starosta obce Rakovnica

Na pracovné stretnutie komisie podľa potreby sa prizýva zástupca: Obvodného lesného úradu Rožňava, Obvodného úradu životného prostredia Rožňava, Slovenského pozemkového fondu Rožňava, Výskumného ústavu pôdohospodárstva a ochrany pôdy Prešov, Lesov SR Revúca, Agentúry životného prostredia Brzotín, zhotoviteľ projektu, člen predstavenstva združenia účastníkov pozemkových úprav, zástupca vlastníkov, zástupca užívateľov, zástupca povodia a pod.

Usporiadanie pozemkového vlastníctva

- **pozemkové úpravy sa vykonávajú** podľa zák. č. 330/91 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v platnom znení zmien a doplnkov,
- **predpokladom vykonania pozemkových úprav je** schválený a zapísaný register novej evidencie pozemkov do katastra nehnuteľností a na základe prieskumu záujmu vlastníkov o pozemkové úpravy v prípravnom konaní vyjadrený nadpolovičný súhlas vlastníkov o realizáciu pozemkových úprav,
- po splnení týchto dvoch základných predpokladov pre začatie pozemkových úprav správny orgán nariaďuje konanie o začatí pozemkových úprav v zmysle § 8 zákona,
- projekty pozemkových úprav sú v súčasnosti financované zo zdrojov Európskeho spoločenstva,
- podľa harmonogramu postupu prác realizácie pozemkových úprav prípravné konanie pozemkových úprav

v zmysle § 7 zákona v katastrálnom území Rakovnica má byť uskutočnené v roku 2007,

- **pozemkovými úpravami dôjde k podstatným zmenám vo vlastníckych a užívacích pomeroch**, ktoré sú potrebné z dôvodu zmien v štruktúre poľnohospodárskych podnikov, **konanie o pozemkových úpravách plní hlavnú úlohu rozvoj vidieka a pozostáva z troch fáz:**

* v prvej fáze sa v operáte obvode projektu pozemkových úprav ocenia pozemky, vyhotoví sa návrh registra pôvodného stavu a vypracuje návrh všeobecných zásad funkčného usporiadania územia,

* v druhej fáze po schválení úvodných podkladov sa vyhotoví návrh nového priestorového usporiadania územia v obvode projektu pozemkových úprav, vypracujú sa zásady pre umiestnenie nových pozemkov, vypracujú sa plány verejných a spoločných zariadení a plány pre umiestnenie nových pozemkov, a vyrovnanie (rozdeľovací plán), vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu,

* v tretej fáze po schválení projektu pozemkových úprav sa nariaďuje jeho vykonanie, dňom právoplatnosti rozhodnutia sa nadobudne vlastníctvo k pozemkom, projekt sa vytyčí v teréne a vykoná sa zápis do katastra.

Obvodný pozemkový úrad Rožňava
Šafárikova č. 71
048 01 Rožňava
JUDr. Pavel Pangráč
riaditeľ

Čo je vtáčia chrípka a ako sa pred ňou chrániť

Teraz sa veľmi často hovorí o vtácej chrípke. Sú prijímané ochranné opatrenia na zabránenie jej šírenia. Odborníci vyzývajú obyvateľstvo na zachovanie pokoja, pretože ochorenie postihuje ľudí len zriedkavo. Je dobré vedieť, akým spôsobom sa dá pred ním chrániť.

Vtáčia chrípka sa zatiaľ neprenáša z človeka na človeka

Určité riziko spočíva v mutácii vírusu vtácej chrípky s ľudskou chrípkou a potenciálnom vzniku nového (zmiešaného) vírusu, ktorý by mohol vyvolať chrípkovú pandémiu. Pandémia

veľkokochoch, resp. s inými zvieratami podozrivými z nákazy,

- vyhybať sa trhom so živými zvieratami
- vyhybať sa kontaktu so živou hydinou, divožijúcimi operencami
- vyhľadať lekársku starostlivosť pri objavení sa prvých príznakov chrípky do 7 dní po návrate z krajiny s výskytom vtácej chrípky.

- nedotýkajte sa mŕtvej ani živej a zdravo vyzerajúcej hydiny,
- všetky jedlá z hydiny, vrátane vajec dôkladne uvarite (20 minút pri minimálnej teplote 70 °C),
- v prípade, že objavíte uhynutú hydinu alebo vtáky, v žiadnom prípade ich nechytajte a informujte príslušnú veterinárnu a potravinovú správu, prípadne volajte na linku, ktorú zriadilo ministerstvo pôdohospodárstva.

Foto: Dr. Sabo

Voľný chov hydiny

Vírus H5N1 bol prvýkrát izolovaný u vtákov v roku 1961. Prostredníctvom divoko žijúcich operencov sa prenáša po celom svete. Hoci sa ešte nepotvrdil prenos z človeka na človeka, rastie riziko, že sa vírus dokáže šíriť aj medzi ľudskou populáciou.

Ochorenie je spôsobené vysoko patogénnymi vírusmi vtácej chrípky najmä u vtákov, hydiny, príp. iných zvierat. Nákaza sa na ľudí prenáša z infikovaných zvierat a to najčastejšie priamym kontaktom s chorými, resp. uhynutými zvieratami pri nedodržaní zásad osobnej hygieny, alebo vdýchnutím prachu s obsahom výlučkov chorých, resp. uhynutých zvierat. Miestom vstupu vírusu do organizmu človeka sú ústa, nos a očné spojovky. Inkubačný čas ochorenia je priemerne 7 dní, maximálne 10 dní.

Odolnosť vírusu

V truse dokáže vírus prežiť 30 dní pri teplote 4 °C a 7 dní pri 20 °C, pri izbovej teplote sa napr. na vajcovej škrupine udrží 8 dní. Vo vode prežije aj 20 dní. Ničí ho kyslé prostredie.

je rozsiahla epidémia, ktorá nie je priestorovo ohraničená, postihuje celé štáty, svetadiely a časovo môže trvať mesiace až roky.

Podozrenie na ochorenie spôsobené vírusom vtácej chrípky je každé ochorenie s horúčkou 38 °C a viac, s kašľom, alebo dýchavicou alebo bolesťami hrdla, ak chorá osoba súčasne splňa minimálne jedno z týchto kritérií:

- pobyt v oblasti s výskytom vysoko patogénnej vtácej chrípky u zvierat v predchádzajúcich 10 dňoch pred vznikom prvých príznakov,
- priamy kontakt s chorým zvieratom, alebo zvieratom podozrivým z ochorenia,
- pohyb v prostredí, kde boli umiestnené infikované chovy,
- kontakt s potvrdeným ľudským prípadom vtácej chrípky.

Všeobecne protiepidemické opatrenia na zabránenie vzniku a šíreniu infekcie:

- dodržiavať zásady osobnej hygieny, najmä časté umývanie rúk,
- vyhybať sa styku s hydinou vo

Vzhľadom k tomu, že žijeme na dedine občania chovajú sličky, kačice a iné vtáctvo. Tu je dôležité rešpektovať pokyny štátnej veterinárnej služby. V prvom rade je potrebné všetky chované vtáky nevypúšťať voľne po dvore a vôbec nie po ulici. Treba ich bezodkladne uzavrieť do volier, miestností do ktorých sa nedostanú voľne žijúce vtáky (tie môžu byť nosičmi vtácej chrípky). Pravidelne kontrolovať ich zdravotný stav. Pri akomkoľvek podozrení na ochorenie (podobné znaky ako u ľudí: malátnosť, nezeru, kýchanie, kašeľ...) volať veterinára a rešpektovať jeho pokyny. Pri uhynutí ojedinelom alebo hromadnom sa mať maximálne na pozore a volať kontaktné linky veterinárov. Nedovoliť styk detí s domácimi ani voľne žijúcimi vtákmi. Dbáť na hygienu vo volieroch, chlievikoch. Nedotýkať sa holými rukami uhynutej hydiny a voľne žijúcich vtákov. Pri čistení volier, chlievikov používať ochranné rúško.

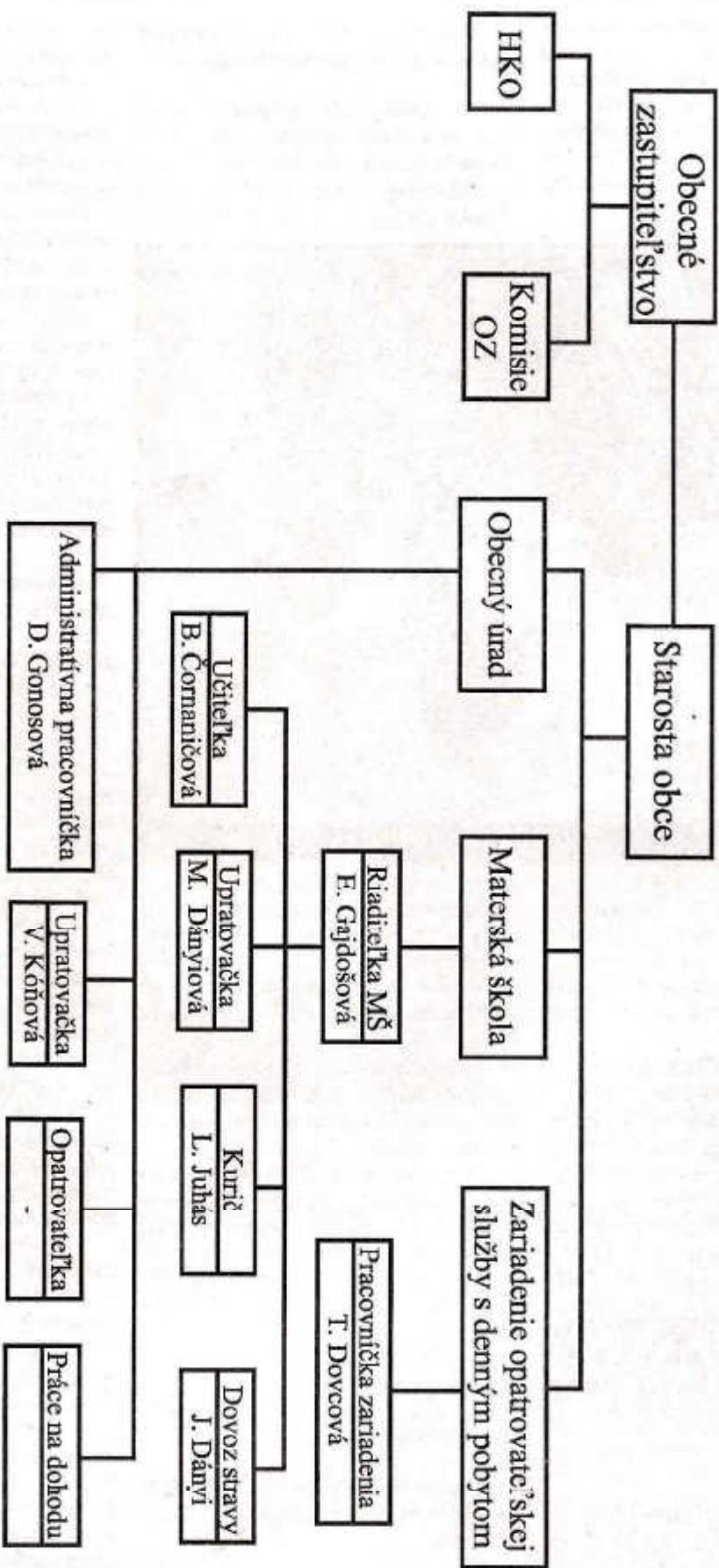
Majitelia psov a mačiek môžu zabrániť ich nakazenie tak, že budú izolované od vonkajšieho sveta vo volieroch, bytoch. Ich styk s uhynutým vtákom je osudný. Hrozí nákaza a úhyn ako aj nebezpečenstvo možného prenosu choroby na človeka.

Očú žiada všetkých občanov, chovateľov hydiny, iných vtákov, majiteľov psov, mačiek aby rešpektovali pokyny veterinárov, zdravotníkov vo vlastnom záujme i celej obce. Nepodceňujme nebezpečenstvo, radšej mu včas predchádzajme. Chráňme seba aj ostatných ľudí.

- sadr -

Organizačná štruktúra samosprávy obce Rakovnica

Obecný úrad v Rakovníci informuje

OcÚ upozorňuje na dodržiavanie zákona č. 282/2002, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov a VZN Obce Rakovníc o niektorých podmienkach držania psov

V zmysle horeuvedených právnych predpisov je voľný pohyb psov bez sprievodu majiteľa na verejných priestranstvách v intraviláne obce zakázaný.

Tým, že pes sa pohybuje na verejnom priestranstve bez sprievodu majiteľa (OcÚ prikľadá fotografie, ktoré zabezpečuje starosta obce), dopúšťa sa majiteľ psa priestupku v zmysle § 7 ods. 2 písmeno e) zákona č. 282/2002, za ktorý obec v súlade s § 7 ods. 3 písmeno a) zákona č. 282/2002 uloží pokutu do výšky 500,- Sk.

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o prvé upozornenie, obec od uloženia pokuty upúšťa. Verí, že majitelia urobia všetky opatrenia, aby pes sa na verejnom priestranstve nepohyboval bez sprievodu majiteľa, neznečisťoval verejné priestranstvá výkalmi a neohrozoval občanov.

V prípade opakovania priestupku Obec Rakovníc uplatní § 7 ods. 3 písmeno a) zákona č. 282/2002 a uloží pokutu vo výške 500,- Sk.

***

Obec Rakovníc postupne pridáva evidovaný psovi známky. Je povinnosťou majiteľov psov tieto prípevniť na obojok. V zmysle zákona v obci nesmie byť pes, ktorý nie je evidovaný. Zároveň každý pes má mať preukaz o očkovaní zo zdravotných dôvodov i ochrany majiteľa, jeho rodiny i cudzích ľudí v prípade napadnutia (pohryzenia).

***

OcÚ má dohodu s vývozcom odpadu, že ak občan má nadmerné množstvo odpadu môže ho naložiť do plastového vreca a uložiť ku kuka nádobe. Urobiť tak môžete, ak sa vám zničila kuka nádoba alebo ju nemáte. V deň vývozu vrecia vyložte na obvyklé miesto.

OcÚ upozorňuje občanov a zvlášť ich deti, aby sa vyhli poškodzovaniu plynového potrubia k domom, jeho rozvodov, skriniek a akejkoľvek manipulácie s nimi. Upozorňujeme rodičov detí, aby ich poučili, čo nemajú robiť. Akékoľvek poškodenie plynových rozvodov sa považuje za trestný čin všeobecného ohrozenia s vysokým trestom. Za deti nesie zodpovednosť rodič.

Obec Rakovníc dáva na známost'

Národná rada SR prijala nové zákony, ktoré poslancom OZ a občanom dáva obec na vedomie. Sú to zákony:

- V zbierke zákonov SR bola 8.3.2006 publikovaná pod č. 120/2006 Z.z. novela zákona o miestnych daniach. Novela je účinná od 1.1.2007.
- V zbierke zákonov SR bola 4.3.2006 publikovaná pod č. 118/2006 Z.z. novela zákona o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji. Novela je účinná od 1. apríla 2006.
- V zbierke zákonov SR bola 8.3.2006 publikovaná

pod č. 122/2006 Z.z. novela zákona o verejnom ochrancovi práv. Novela je účinná od 1. apríla 2006.

- V zbierke zákonov SR bola 8.3.2006 publikovaná pod č. 121/2006 Z.z. novela zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii. Novela je účinná od 1. apríla 2006.

- V zbierke zákonov SR bol 9.3.2006 publikovaný pod č. 125/2006 Z.z. zákon o inšpekcii práce. Zákon je účinný od 1. júla 2006.

- V zbierke zákonov SR bol 9.3.2006 publikovaný pod č. 124/2006 Z.z. zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Zákon je účinný od 1. júla 2006. Uvedené zákony sú k nahliadnutiu na OcÚ v Rakovníci v úradných hodinách.

Bližšie pozri aj: www.obcan.sk

Pohľad do "Hänclovej doliny"

Počet veriach v SR

Rímskokatolícka cirkev	3 708 120
Bez vyznania	697 308
Evanjel. cirkev augsb. vyznania	372 858
Gréckokatolícka	219 831
Nezistené	160 598
Reformovaná kresťan. cirkev	109 735
Pravoslávna cirkev	50 363
Náb. spoloč. Jehovovi svedkovia	20 630
Evanjel. cirkev metodistická	7 347
Kresťanské zbory	6 159
Iné	6 294
Apoštolská cirkev	3 905
Bratská jednota baptistov	3 562
Cirkev adventistov siedmeho dňa	3 429
Cirkev bratská	3 217
Židovské nábož. obce	2 310
Starokatolícka	1 733
Cirkev českoslov. husitská	1 696

pokračovanie zo str. 1

nádherne farebných krojov. Atmosféra bola úžasná. Každé vystúpenie zožalo úprimný a otvorený potlesk ako formu vysokého uznania. Prví vystúpili sólisti, potom nasledovali spevácke skupiny, ľudové hudby. Všetci prítomní mali jedinečný

Starosta obce gratuluje

Krása našich krojov

Katka zaujala divákov

zážitok. Porota mala čo robiť, aby objektívne hodnotila jednotlivé vystúpenia a vybrala postupujúcich.

V popoludňajších hodinách bola možnosť mať ďalší zážitok. V programe sa pokračovalo vo vystúpeniach súborov pod názvom „Tance, obyčaje a piesne Gemera“ a krst knihy Klimenta Ondrejku Tance, obyčaje a piesne Gemera. Vystúpenie folklórnych skupín,

zvykov dopĺňali atmosféru radosti zo zábavy i života.

Svoje zastúpenie mala aj obec Rakovnica. Tradične spevom okúzliť Katarína Birková v súťaži i mimo nej. Zuzana Birková nielenže spievala, ale aj hrala v hudobnej skupine. Predstavil sa aj náš Malý Veršínok. DFS Veršínok reprezentovala v sólovom speve Mária Hlaváčová. Veršínok vystúpil v súťažnej časti s pásmom „Svadobné piesne“. V popoludňajších hodinách s vtipným

Krstní rodičia knihy K. Ondrejku

Pohľad na účastníkov osláv

Žartovný spev našich žien rozosmial

Foto nastr.: Dr. Šabo

u m e l e c k é prevedenie spevov, tancov i hudby očarilo každého. Ľudové hudby, Lykovček z Revúcej, Mladost z Klenovca, Haviar, Heligonkári z Klenovca rozozvučali celú salu. Čardáše v r ô z n y c h prevedeniach, káčore, ukážky obyčaji, hier,

prevedením, plným štekľivého humoru a temer profesionálnou ukážkou si Veršínok odniesol ohlušujúci potlesk a tváre rozžiarené úsmevom.

Pekne pripravený a uskutočnený bol aj krst knihy K. Ondrejku. Týmto aktom sa zavŕšila regionálna súťaž hudobného folklóru dospelých v Rakovnici.

Sobotňajší deň rýchlo ubehol. Zážitkov bolo veľa. Spokojnosť bola na všetkých stranách. Poďakovanie patrí všetkým zainteresovaným, ale najmä našim občanom, ktorí sa pričínili o to, že obec Rakovnica sa dostojne reprezentovala počas celej súťaže.

- 52 -